

MÁS VAGY „CSAK” TÖBB?

Az első gyermek érkezésével a házaspár számára fontos új szerep veszi kezdetét: szülővé válnak. Vajon változik-e ez a szerep, ha több gyermekről is gondoskodni kell? Van-e különbség a családok dinamikájában, ha a szülőpár egy, két vagy több gyermeket nevel, vagy csupán a megfelelő tennivalókat kell a megfelelő időben elismételni?

Szöveg - Gyombolai-Kocsis Fruzsina, Gyombolai Zsolt / KETTESBEN

- Amikor a második gyermek megérkezik a családba, az első gyermek születéséhez viszonyítva a szülők általában már hatalmasnak tekinthető rutinnal rendelkeznek, kevesebb tanácsalanság és kétségbeesés jellemzi ezt az időszakot. Az édesanyák magabiztosabban a gyermek ellátásában és a sírás kezelésében, az édesapák bátrabban veszik fel az újszülöttet. Kettejük munkamegosztása is jóval olajozottabban halad, hiszen már van hova visszanyúlniuk, ráadásul az első gyermeknél megélt nehéz, de végül sikeresen megoldott helyzetek új erőforrást jelentenek a szülőpár számára.

Az első gyermek érkezése sok szempontból jelentősebb változást hoz a házaspár számára, mint a második gyermek születése. Vannak azonban új szempontok, amelyekre figyelemmel kell lennünk. Ahogy az idősebb gyermeknek is kihívást jelent a testvér érkezése és így a kizárólagosság, az egyetlenség elvesztése, a szülők (gyakrabban inkább a férfiak) számára is feladat a figyelem és az érzelmek megosztása. A szülőknek gyakorlatilag egyensúlyoznia kell a gyermekek között, hogy mindegyikük a számára megfelelő szeretetet és jelenlétet tudja megkapni a fejlődéséhez, ráadásul akkor, amikor arra szüksége van. Mindezt a szülőpár precíz összehangoltságában a stresszhelyzetekben is, mert a gyermeknek a szülők egységessége adja a biztonságot. Újra megérkeztünk tehát a harmonikus, kiegyensúlyozott párkapcsolathoz, ami alapvető, sőt, nélkülözhetetlen a gyermekneveléshez.

Bár a gyermeknevelés hosszú távú, komoly és mély hivatás, nem szabad megfeledkeznünk a fontossági sorrendről: elsősorban házastársak vagyunk és csak azután szülőársak! Természetesen ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhatnak elő – akár nem is ritkán – olyan élethelyzetek, amikor ideig-óráig a gyermekek kerülnek az első helyre (például az újszülöttek esetében). Azonban, ha ez a helyzet huzamosabb, a szükségesnél hosszabb ideig fennáll, akkor a párkapcsolat azt törvényszerűen megsínyli. Az átlagosnak számító nehezebb időszakok után is valamelyest fel kell frissíteni, „vissza kell építeni” a kapcsolatot. Erre remek módszer lehet a már többször emlegetett „szent idő” bevezetése a házaspárnál, amikor ketten elkülönülve csak a kapcsolatukkal foglalkoznak, gyermekek nélkül, heti egy órát és félévente egy hétvégét.

Fontos, hogy a házaspárnak legyenek olyan közös céljaik, amik nem a gyermekekkel kapcsolatosak, amivel a fennmaradó (általában nem túl sok) időben és energiájukkal foglalkoznak: ez lehet akár egyikük továbbképzésének támogatása, akár egy régi álom megvalósítása. Ha két gyermek van a családban, a figyelem megosztása mellett a szülőknek figyelniük kell az egyenlőtlen kapcsolatot (fiatalabb-idősebb) egyengetésére, segíteni az együttműködést, erősíteni a másik elfogadását. Ebben is mintát tud adni a szülőpár együttműködése, közös problémakezelése és feladatmegosztása, ha az a gyermek számára láthatóvá válik – természetesen egészséges határokon belül.

CSALÁDBARÁT
ORSZÁG

Kép - Profimedia - Red Dot

NEM SZABAD MEGFELEDKEZNÜNK

A FONTOSSÁGI SORRENDRŐL:

ELSŐSORBAN HÁZASTÁRSAK VAGYUNK

ÉS CSAK AZUTÁN SZÜLŐTÁRSAK!

Három gyermek esetén szembesül a szülő a „következő szinttel”: háromfelé megint nehezebb figyelni és megszteni magam. Szimbolizálja ezt az is, hogy a szülő a két kezével már nem tud három gyermeket markolni, illetve több a gyermek, mint a szülő: vagy az édesapára, vagy az édesanyára „jut” két gyermek. Három gyermeknél már új szerepek is vannak, nem csak a kicsi és a nagy. Pszichológiai értelemben már csoportnak számítanak, saját dinamika indul el, döntéshelyzetben könnyen helyezkedhet kettő az egy ellen. Bár minden család más, és számos befolyásoló tényező is van, ugyanígy megvannak a sajátosságok a négy, az öt gyermeknél, és így tovább.

Gyakori hibalehetőség, hogy a családi dinamikában megfeledkezünk gyermekeink valódi szerepéről a családban. Ilyen hiba lehet például, ha az első vagy idősebb gyermekeket túlzottan bevonjuk a felnőtt, szülői feladatokba, megkérjük, hogy segítsen foglalkozni a kisebb testvéreivel. Minden gyermeket a saját érettsége és korának megfelelő igényei alapján érdemes kezelni, neki való kihívások elé állítani, játszani hagyni. Természetesen az érettségre, az igényekre, sőt, a személyiségre is befolyással bír a tény, hogy ki hányadik gyermek a sorban, de engedjük meg neki, hogy a maga tempójában járja végig az útját. A szülőktől, felnőttektől látott minták követése miatt az idősebb gyermekek úgymint hajlamosabbak a vezetői szerepekre, legalább szülőként ne erősítsük ezt.

A gyermekek közti szerepektől és sorrendtől függetlenül, valamint a párkapcsolat mellett nagyon hasznos, ha mind-egyik gyermekünkkel külön, egyéni kapcsolatot is kialakítunk, hogy ne csak „a gyerekek” legyenek, hanem már kicsi koruktól kezdve egyéniségekként tekintünk rájuk. Különösen hasznos tanács ez a gyermekekkel kevesebb időt töltő szülő (általában az édesapa) számára. Érdemes itt is különböző szokásokat, rítusokat bevezetni, például bizonyos időnként minden gyermekkel külön programot szervezni kettésben, amikor ez már lehetséges. Próbáljuk úgy alakítani a család dolgait, hogy legyen idő ezekre a négy szemközti találkozásokra is!

A többgyermekes családok esetében könnyen szét lehet aprózódni a logisztikai kihívások közepette, de ebben az élethelyzetükben is megállja a helyét az az alapvetés, hogy a boldog családi élet a szülőpár kapcsolatának minőségén múlik. A gyermeknevelés különböző feladatai és szakmai életünk kitűzött céljai között ne feledkezzünk meg párkapcsolatunk ápolásáról, hiszen a legfontosabb, amit gyermekeinknek adhatunk, hogy látják és megtapasztalják, hogy a szüleik szeretik egymást, egységes és stabil erőt képeznek, amire bármikor számíthatnak. Későbbi kapcsolataik, és még fontosabb, hogy párkapcsolatuk alapvető mintája lesz az, amit szüleiknél tapasztaltak. ♦